

Література

1. *Льовочкін С. В.* Фінансовий механізм макроекономічного регулювання / Льовочкін С. В. // Фінанси України. — 2000. — № 12. — С. 26.
2. *Семиноженко В.* Інноваційна стратегія українських реформ/ Семиноженко В. // Урядовий кур'єр. — 2002. — № 149. — С. 5.
3. *Слинько Д.* Ресурси для «маленьких» / Галицькі контракти. — 2003. — № 17—18. — С. 40.
4. *Сплетухов Ю. А.* Страхование в России: общие вопросы инвестиционной деятельности страховых организаций / Сплетухов Ю. А. // Финансы. — 1996. — № 8. — С. 37—39.

Find similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

УДК 330.322.16

О. О. Ляхова, доц. кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

В умовах постійного зростання вартості енергоресурсів та послуг державних монополістів проблеми енергоресурсозбереження України набувають найбільшої актуальності. Також слід зазначити, що Україна споживає втричі більше енергоресурсів, ніж у середньому держава Європейського Союзу. Тому існує нагальна потреба у всьому спектрі енергозберігальних технологій включаючи створення ефективних схем та механізмів їх впровадження та використання, успішна реалізація яких пов'язана з втіленням у життя інвестиційних проектів по енергозбереженню.

Реалізація таких проектів виступає одним з пріоритетних напрямків державної політики України, що відображено в Законі України «Про енергозбереження» та Державній комплексній програмі енергозбереження. Особливостями фінансування таких проектів є оптимальні схеми поєднання різних джерел фінансування проекту: державні субсидії, позички міжнародних фінансово-кредитних організацій, кошти муніципального бюджету, кошти державних екологічних фондів, національних енергетичних агентств, іноземних фондів, фінансово-кредитних установ та інших інвесторів.

Залежно від форми поєднання державного та приватного джерела фінансування інвестиційних проектів по енергозбереженню,

виділяють наступні сучасні практичних моделі організації проектного фінансування: контрактінг (схеми BOT, BOO, BOOT, DBFO, DCMF) та перформанс-контрактінг.

Ідея побудови моделі контрактінгу споріднена з концесією. Тобто, інвестор захищає власні ризики перш за все тим, що повністю чи в більшості керує підприємством-позичальником (чи будь-яким бізнес-процесом на підприємстві) не лише на інвестиційній чи передінвестиційній стадії життєвого циклу проекту (тоді би мова йшла про проект «під ключ»), але і в період експлуатації проекту до моменту викупу ініціатором/замовником проекту за встановленою в проекті сумою. На відміну від кредиту, контрактінг регламентується не терміном, а обсягом фінансування, та характеризується глибоким проникненням інвестора та його бізнес-консультантів у виробничий процес, сферу маркетингу, менеджменту.

Такі моделі використовуються, коли забезпечення проекту незрівнянно мале у порівнянні з початковими інвестиціями, або його неможливо організувати (при будівництві інфраструктурних об'єктів, об'єктів енергетики). В процесі реалізації таких схем здійснюється суміщення фінансування з обмеженим регресом та фінансування під державні гарантії. Такі проекти передбачають контроль та активну участь держави. Участь держави буде стимулювати потенційних інвесторів до вкладення коштів у найбільш значущі для держави об'єкти.

Існують різні схеми фінансування проектів шляхом контрактінгу залежно від специфіки організації окремого проекту, а саме:

- схема «будуй-володій-експлуатуй» (BOO = «Build, Own and Operate»);

- схема «будуй-експлуатуй-передай право власності» (BOT = «Build, Operate and Transfer»);

- схема «будуй-придбай право власності-експлуатуй-передай право власності та отримання дивідендів» (BOOT = «Build, Own, Operate and Transfer»);

- схема «проектуй-будуй-фінансуй-експлуатуй» (DBFO),

- схема «проектуй-будуй-управляй-фінансуй» (DCMF).

Модель організації проектного фінансування шляхом перформанс-контрактінгу базується на принципі, при якому зекономлені внаслідок енергозберігальних заходів кошти направляються на повернення залучених інвестицій (виробників енергозберігального обладнання, що готові надавати обладнання у кредит) і реалізацію подальших енергозберігальних заходів. Особливостями такого перформанс-контрактінгу є:

1) можливість реалізації проектів по впровадженню енергозберігальних технологій «під ключ» без початкових вкладень замовника;

2) компенсація всіх витрат на проект за рахунок економії, отриманої в результаті впровадження технології енергозбереження;

3) механізм організації здійснення таких проектів через спеціальну енергосервісну компанію (ЕСКО) або банк, які несуть основні проектні ризики. ЕСКО фінансує виконання проекту і гарантує щорічну економію коштів від реалізації проектів, яка перевищує поточні річні платежі;

4) термін реалізації проекту в межах від 5 до 15 років;

5) сфера реалізації таких проектів (наприклад, проекти зменшення енерговитратності, оновлення опалювальних приладів, ергономічного освітлення, вентиляції, зменшення викидів вуглекислого газу тощо).

В моделі фінансування шляхом перформанс-контрактингів ключовими поняттями та головними об'єктами оцінки ефективності проекту є витрати на проект та вартість енергоресурсозбережень. І навпаки, величина витрат у грошовому еквіваленті, які можна ліквідувати виступає головним фінансовим пріоритетом.

УДК 336.717:330.131.7

Н. Г. Мазун, аспірантка кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ АСПЕКТ УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ РИЗИКАМИ

Фінансова криза, яка охопила економіки усіх країн світу, допомогла перевірити ефективність процедур управління банківськими ризиками. Практика роботи закордонних банків показує, що за останні роки одним із найважливіших факторів впровадження системи управління ризиками у фінансово-кредитній організації, являється корпоративна культура.

На сьогодні в банківській системі України використовується досить багато методів та способів запобігання і управління ризиками, але приділяється занадто мало уваги одному із головних аспектів ризик-менеджменту — культурі управління ризиками,